

Projecte Estratègic per a la Transformació Econòmica de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran (2020-2027)

Lleida, 25 de novembre de 2020

- ◆ Per què?
- ◆ Com?
- ◆ Objectius, prioritats transversals i oportunitats
- ◆ Governança
- ◆ Fases i cronograma
- ◆ Pressupost

ESCENARI PRE-COVID 19

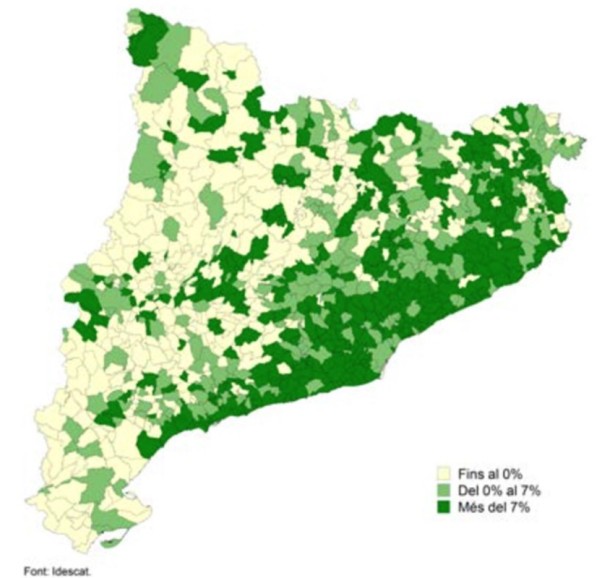
OPORTUNITAT GLOBAL: CANVI DE PARADIGMA

Els territoris rurals són clau per assolir una Europa verda, digital i climàticament neutra

REpte TERRITORIAL TRANSFORMACIÓ ECONÒMICA

Creixement de la població (%). 2018-2033

El model econòmic del territori no resulta prou atractiu ni per retenir ni per captar població

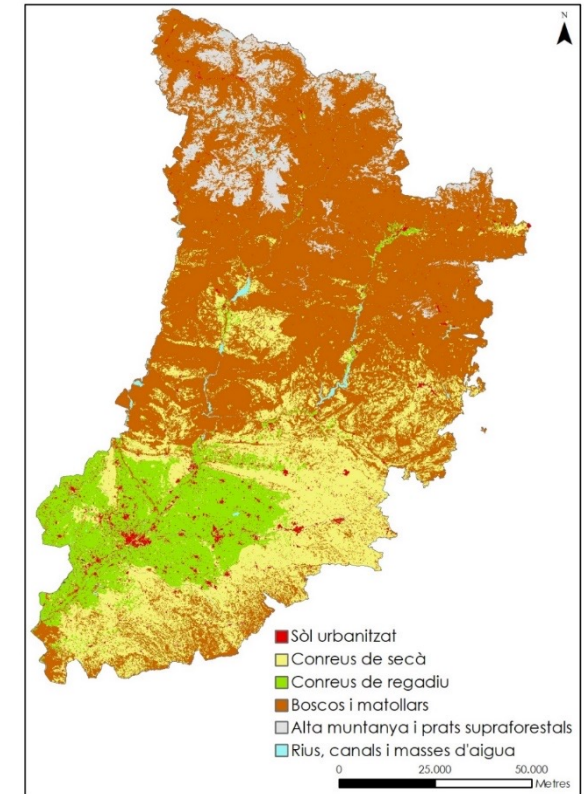
Els indicadors d'activitat i d'ocupació del territori confirmen la pèrdua de capital humà unida a una producció econòmica de baix valor afegit amb poca capacitat de generar llocs de treball atractius

Indicadors econòmics recuperació crisi 2008	Terres de Lleida, Pirineu i Aran	Catalunya
VAB acumulat 2007-2018 (Saldo crisi/recuperació)	-4,2%	+6,2%
Contracció afiliacions acumulada 2007-2008	-5,5%	+1,3%

FORTALESES DEL TERRITORI DAVANT EL NOU PARADIGMA

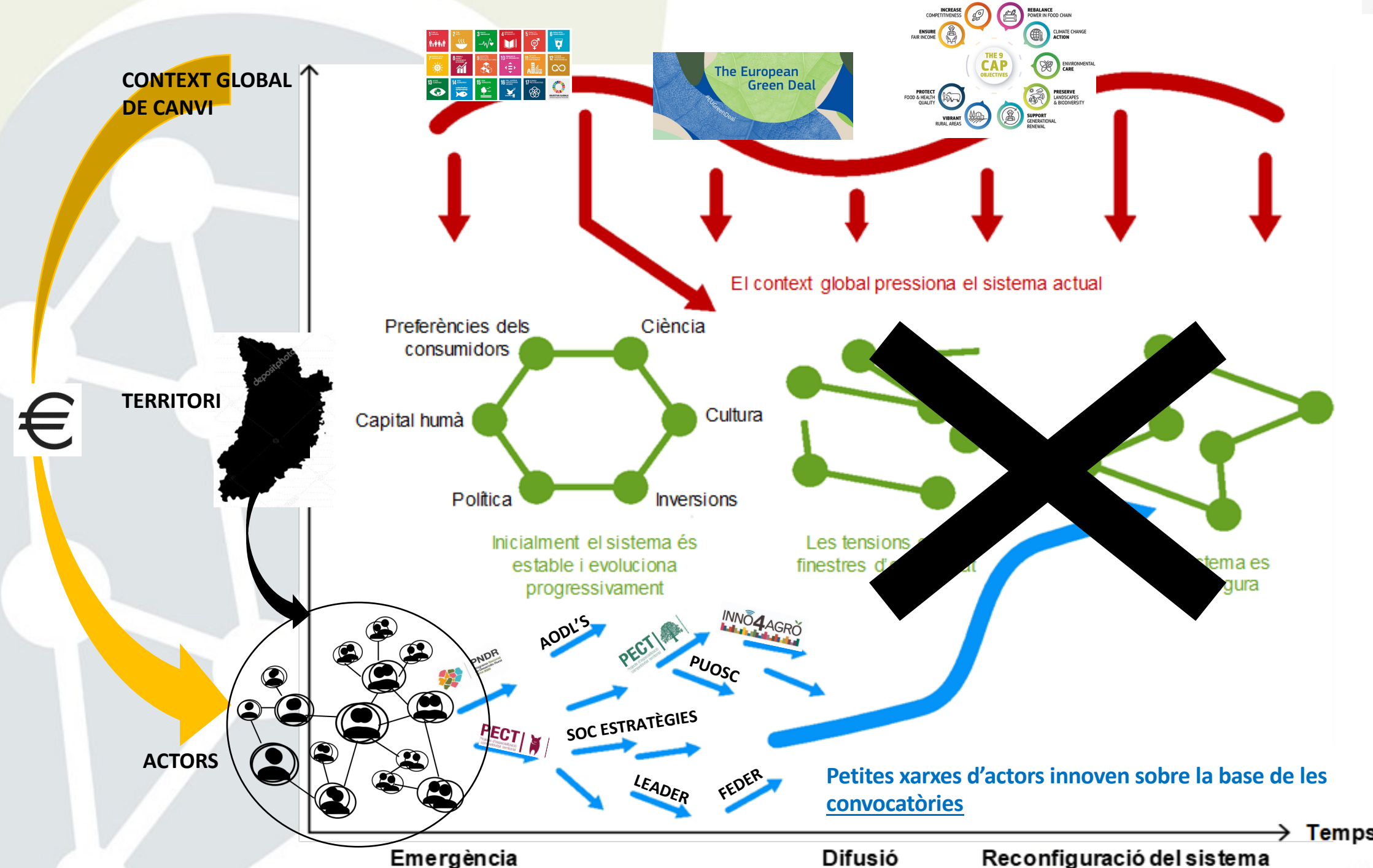
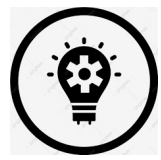
- ◆ El **capital natural** és un recurs productiu renovable que genera, o pot generar, fluxos de béns i serveis més enllà de la producció alimentària i del turisme.
- ◆ Teixit productiu més **diversificat** que la mitja catalana, tot i que amb especificitats per àmbit territorial
- ◆ Tenim a l'abast el **coneixement** (científic, tecnològic i pràctic) necessari per valoritzar el potencial del territori mitjançant el desenvolupament d'**innovacions**, de caire tecnològic i no tecnològic

Valor afegit brut per sectors i àmbits territorials. Font: IDESCAT, 2017

Àmbit territorial	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Ponent	10,3%	20,8%	6,6%	62,2%	100%
Alt Pirineu i Aran	3,2%	12,0%	10,6%	74,3%	100%
Catalunya	1,1%	21,0%	5,2%	72,7%	100%

TEORIA DE LA TRANSFORMACIÓ

FÒRMULA PER A LA TRANSFORMACIÓ

-Com volem que sigui el territori després de la transformació?
-El consens facilita la identificació dels punts en els quals cal actuar per fer canviar les coses cap en la direcció desitjada

Instruments de suport a l'experimentació, validació, aprenentatge i escalat de les solucions identificades per avançar cap a la visió

1.VISIÓ DE FUTUR COMPARTIDA

2.AGENDA COMPARTIDA

3.ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

-**Acció col·lectiva i sostinguda en el temps*** d'actors locals i regionals implicats en l'assoliment del repte (administració, acadèmia, empreses i societat civil)
-Treballen plegats per **avançar cap a la visió de futur** mitjançant un model de **governança participativa**,
-Ho fan co-identificant les barreres actuals i co-definint solucions per superar-les.

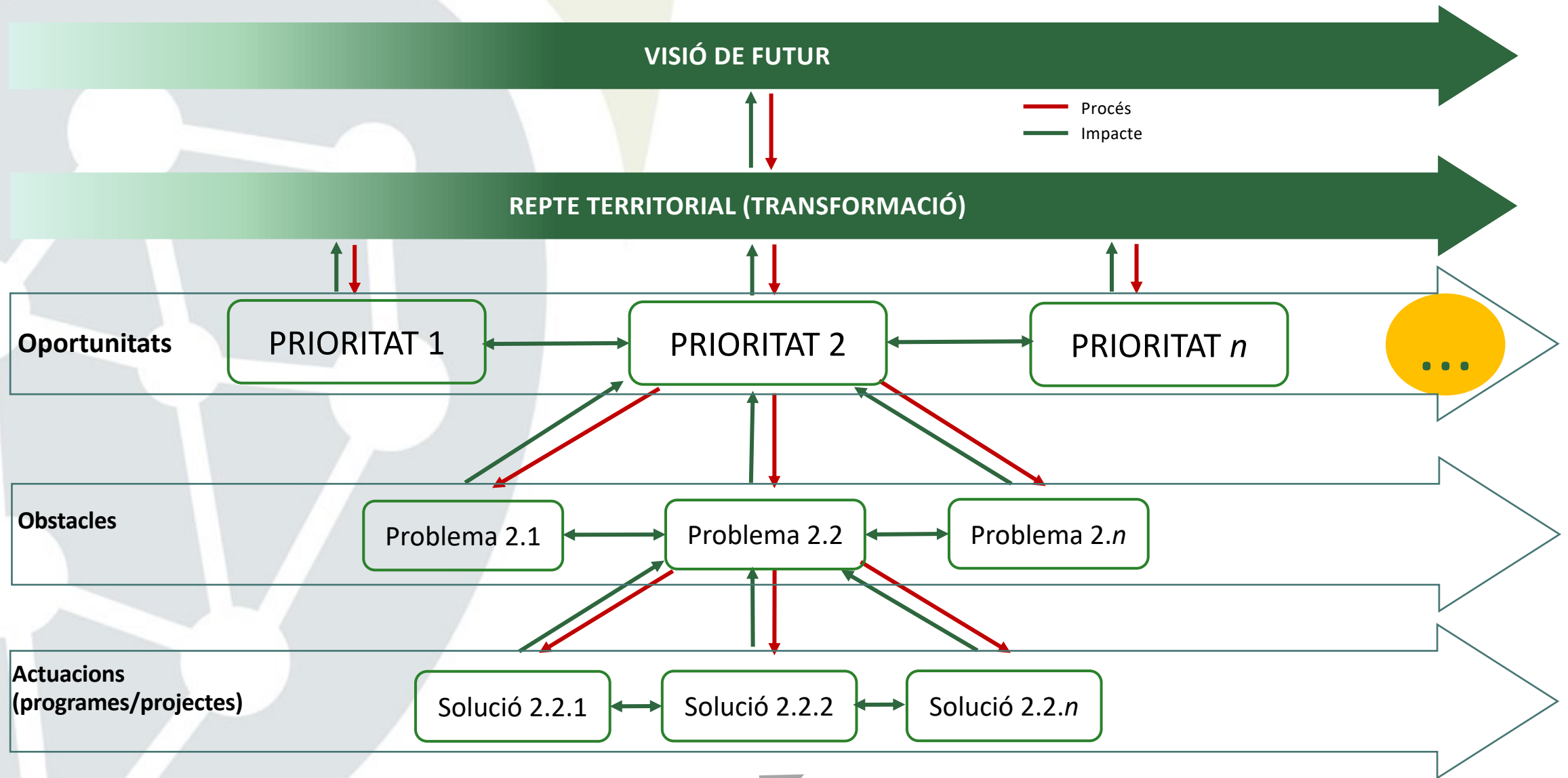
*no és una estratègia lineal, és iterativa

1. VISIÓ DE FUTUR COMPARTIDA

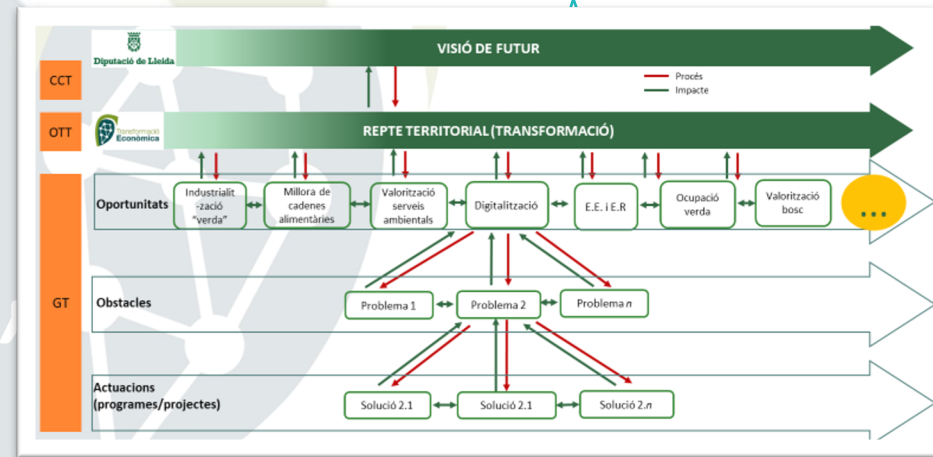

Territori basat en un model d'economia verda, circular i altament digitalitzada, que reforci sectors estratègics i afavoreix l'aparició de sectors emergents i nous models de negoci, per convertir el territori en un lloc atractiu per viure i treballar, contribuïdor actiu a l'assoliment dels ambiciosos objectius europeus

2. AGENDA COMPARTIDA: PROCESSOS I IMPACTES

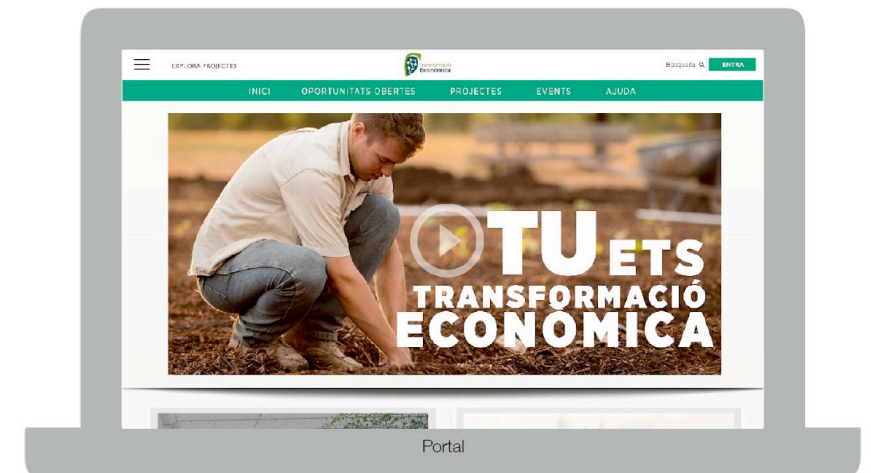
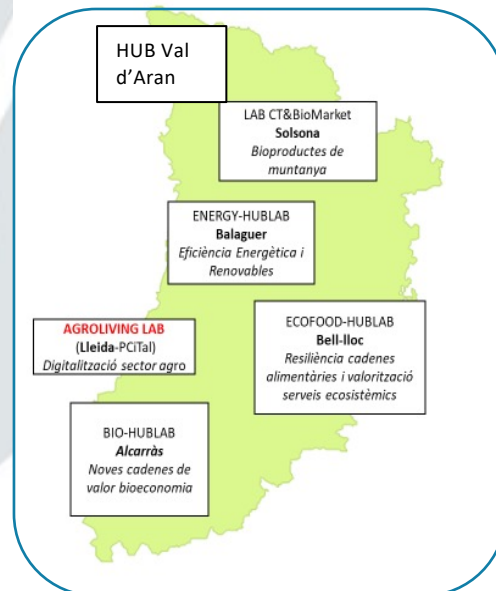
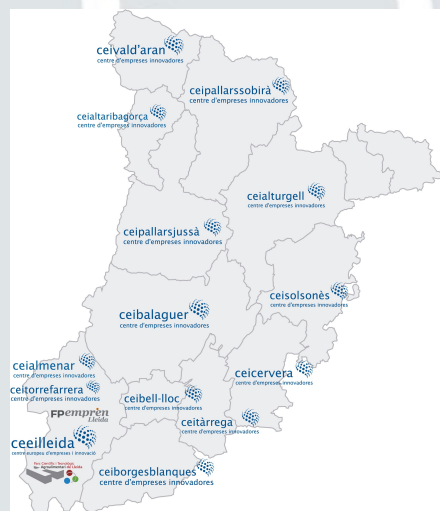

3. ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

HubLabs d'innovació territorial especialitzada (entorns físics per a l'acció col·lectiva i la innovació)

Plataforma d'oportunitats, obstacles i actuacions (entorn virtual per a l'acció col·lectiva)

OBJECTIUS ESTRATÈGICS I PRIORITATS TRANSVERSALS

- OE1. Assegurar la viabilitat econòmica, social i ambiental de la producció agrícola, ramadera i forestal
 - OE2. Enfortir la competitivitat del territori i la creació de llocs de treball, mitjançant l'impuls d'activitats emergents vinculades a les oportunitats identificades en la visió de futur compartida del territori
 - OE3. Capturar el valor de la digitalització en benefici de la competitivitat i eficiència del teixit productiu, de la millora dels serveis de les administracions públiques i de la inclusió social
 - OE4. Impulsar un model de gestió sostenible del capital natural del territori, que n'asseguri la seva preservació, productivitat i contribució a la neutralitat climàtica
 - OE5. Afavorir el desenvolupament d'una sòlida base de capital humà arrelada al territori.
-
- PT1. Transformació intel·ligent: innovació oberta i col·laborativa i la generació de coneixement i valor compartit
 - PT2. Transformació justa: reequilibri territorial, igualtat d'oportunitats i benestar

OPORTUNITATS DE L'AGENDA COMPARTIDA

OP1. **Valorització de la matèria orgànica disponible**, a través d'un nou teixit industrial, vinculat a noves i millorades cadenes de valor en l'àmbit de la bioeconomia circular, que reforcin sectors com l'agroalimentari o els dels serveis i constitueixin a la vegada motors d'atracció d'inversions i talent.

OP2. **Millora de les cadenes alimentàries**, per fer-les més resilientes, competitives i eficients en l'ús dels recursos, atractives per al necessari relleu generacional del sector.

OP3. **Valorització dels serveis mediambientals** per reforçar un model turístic lligat a l'oci, el lleure i la cultura vinculat a la riquesa natural i alhora per fer emergir nous models de negoci vinculats a la preservació i recuperació de la biodiversitat, la preservació del sòl o la gestió de l'aigua, entre d'altres.

OP4. **Valorització dels boscos** per generar cadenes de valor i nous models de negoci en l'àmbit agroforestal, que alhora contribueixen a millorar la gestió forestal i minimitzar el risc d'incendis.

OP5. **Digitalització**. Les noves tecnologies obren un ventall d'oportunitats, en benefici de l'acceleració de les altres oportunitats identificades i també com a sector de serveis emergent al territori que cal consolidar i incrementar.

OP6. **Ocupació verda**: formació, capacitació i aprenentatge per respondre a les necessitats del nou model, creació de nous llocs de treball atractius i de qualitat en l'entorn proper.

OP7. **Eficiència energètica i generació d'energies renovables** per fer possible un model energètic just, descentralitzat i generador de valor al territori

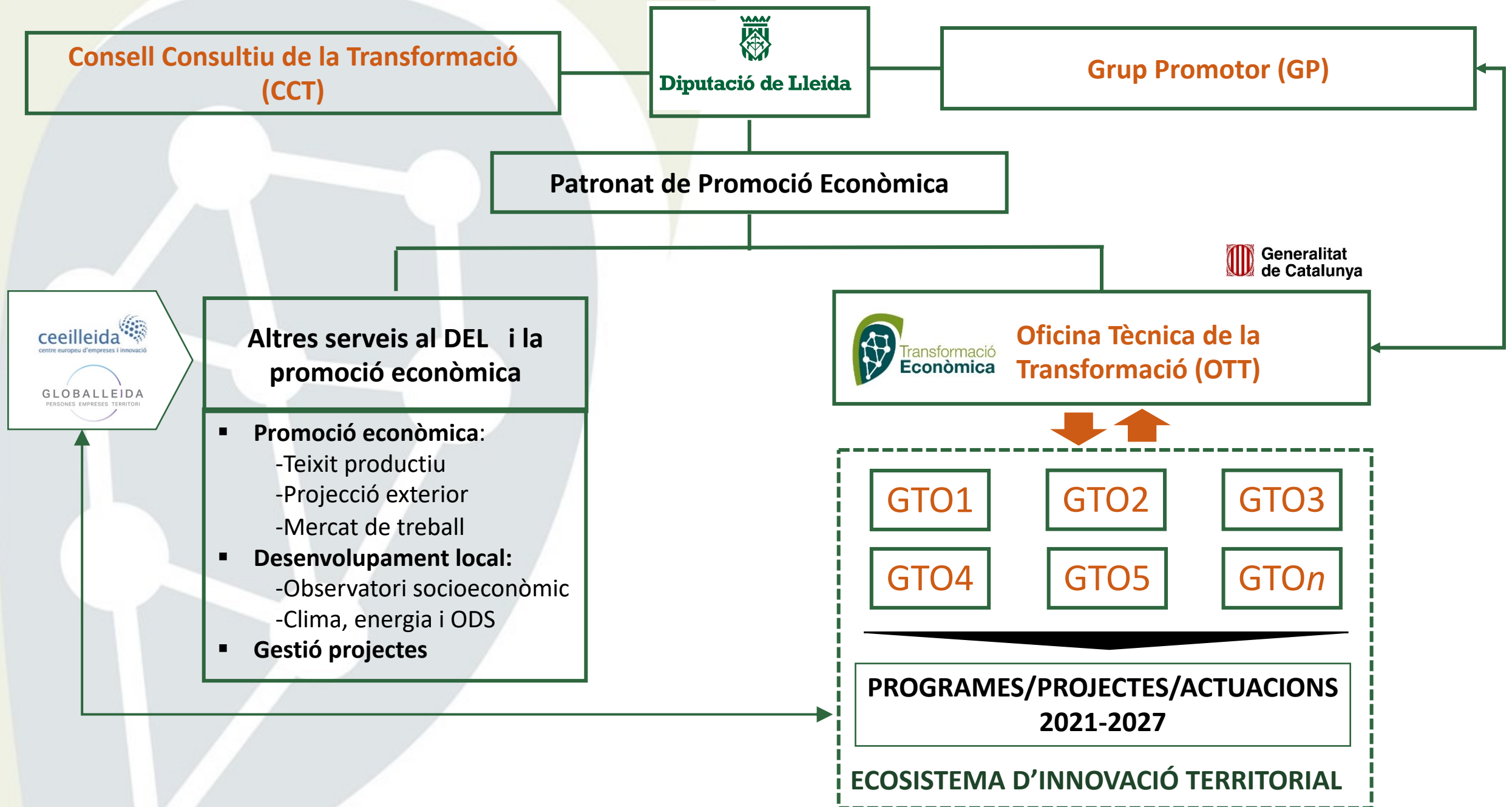
...

OPn.

GOVERNANÇA

- Les transformacions requereixen **noves fórmules de col·laboració** entre governs, acadèmia, empreses i societat civil, així com noves fórmules de govern participatiu, amb aproximacions flexibles, obertes i dinàmiques, que fomentin l'experimentació, l'aprenentatge i l'adaptabilitat.
- Per això la definició i la implementació d'un model de governança que sigui **acceptat per tots els actors** és un element imprescindible en aquests processos.
- Es proposa implementar i validar una **estructura mínima** a dos nivells: un per articular els esforços de tots els actors que participen en l'agenda cap a la visió de futur compartida, i un altre per articular els esforços dels actors al voltant de cadascuna de les prioritats identificades.
- En el primer nivell hi hauria el **Grup Promotor**, un **Consell Consultiu** i una **Oficina tècnica** i en el segon nivell els **Grups de treball**.

GOVERNANÇA

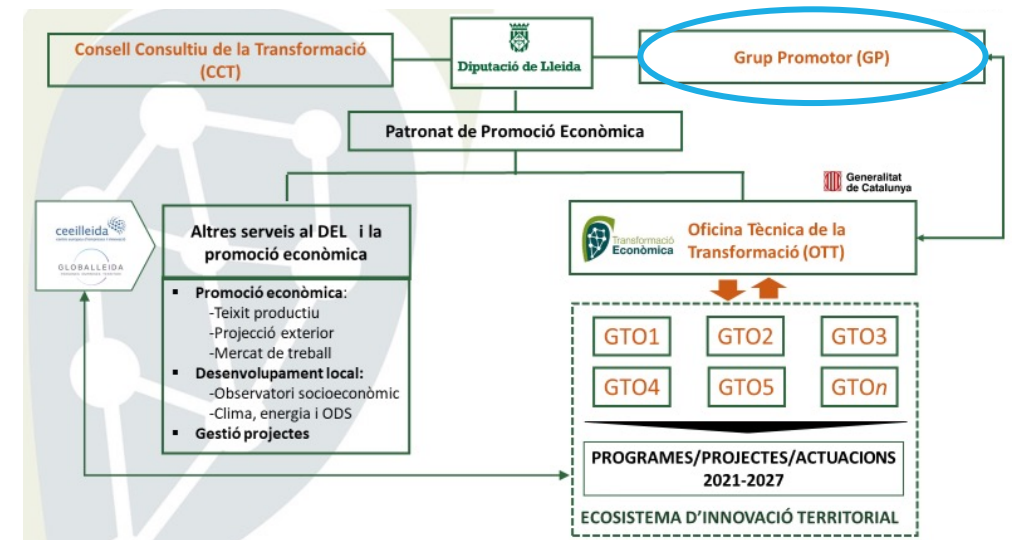
Grup Promotor

Integrants

Constituint per actors representatius del territori i que han detectat la necessitat urgent d'actuar per tal de donar respostes més efectives al repte territorial de la transformació. Formen part del Grup Promotor, més enllà de la pròpia Diputació de Lleida, les entitats de suport a la promoció econòmica vinculades a la Diputació de Lleida -el propi Patronat de Promoció Econòmica, Globalleida i el CEEI- juntament amb la Universitat de Lleida, el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, la Cambra de Comerç, l'IRTA, la Comunitat General de Regants del Canal d'Urgell, així com diversos ajuntaments de la demarcació, entre ells la Paeria.

Funcions

Les seves funcions principals són proporcionar direcció estratègica i liderar els esforços per implicar i alinear els actors del territori amb la visió i els objectius de l'agenda compartida.

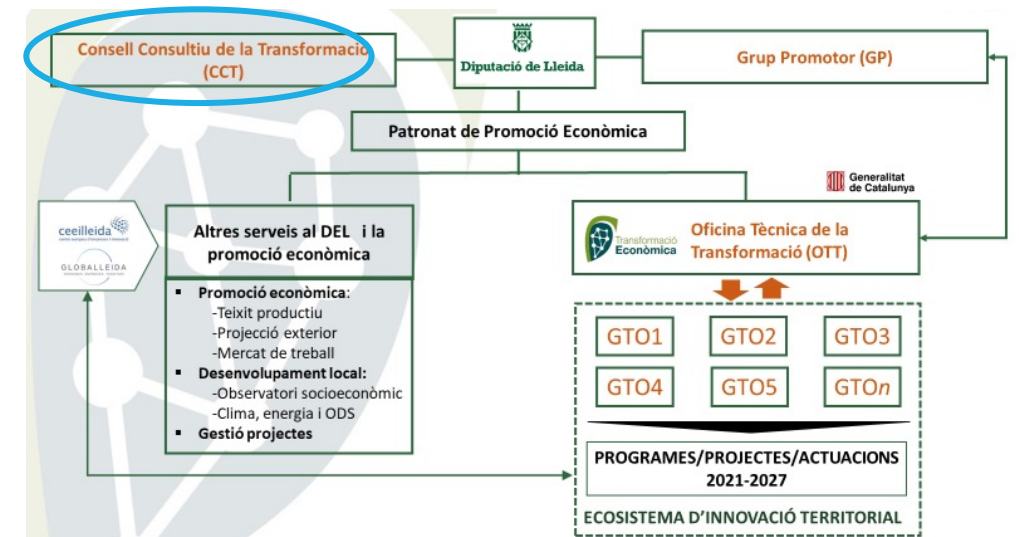
Consell Consultiu de la transformació

Integrants

Les persones i entitats que constituïran el Consell es definiran per part del Grup Promotor amb el suport de l'Oficina Tècnica de la Transformació.

Funcions

És un òrgan consultiu i d'assessorament. Es reuneix com a mínim un cop a l'any. Pot emetre informes i fer propostes i consideracions sobre temàtiques concretes a demanda dels actors de l'agenda compartida o per iniciativa pròpia. Els seus informes i propostes seran tingudes en compte pel Grup Promotor a l'hora de definir l'orientació estratègica. Pretén ser l'espai de treball on encabir les diferents entitats/organismes/institucions amb voluntat de contribuir a la transformació, però que per operativitat no s'inclouen en el Grup Promotor

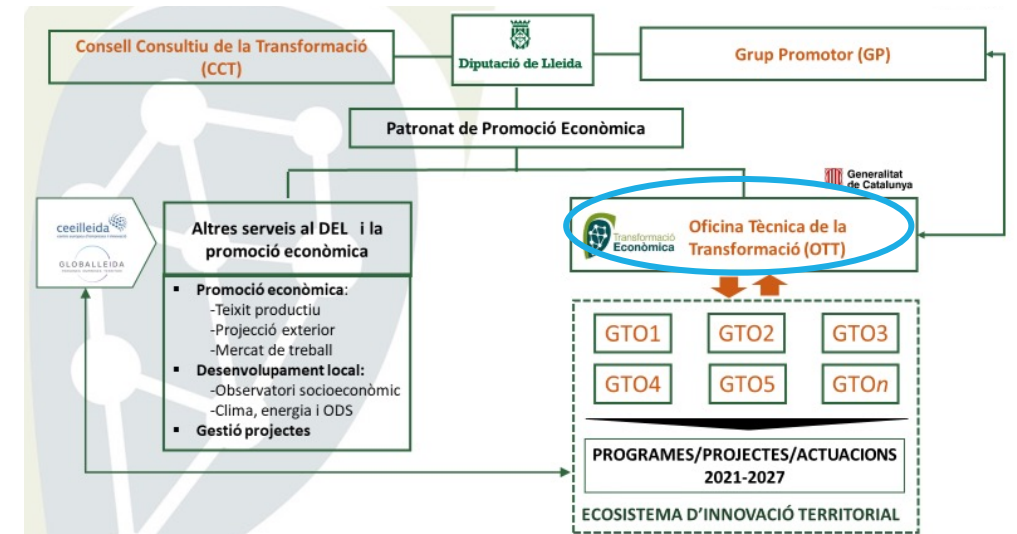
Oficina tècnica de la transformació

Integrants

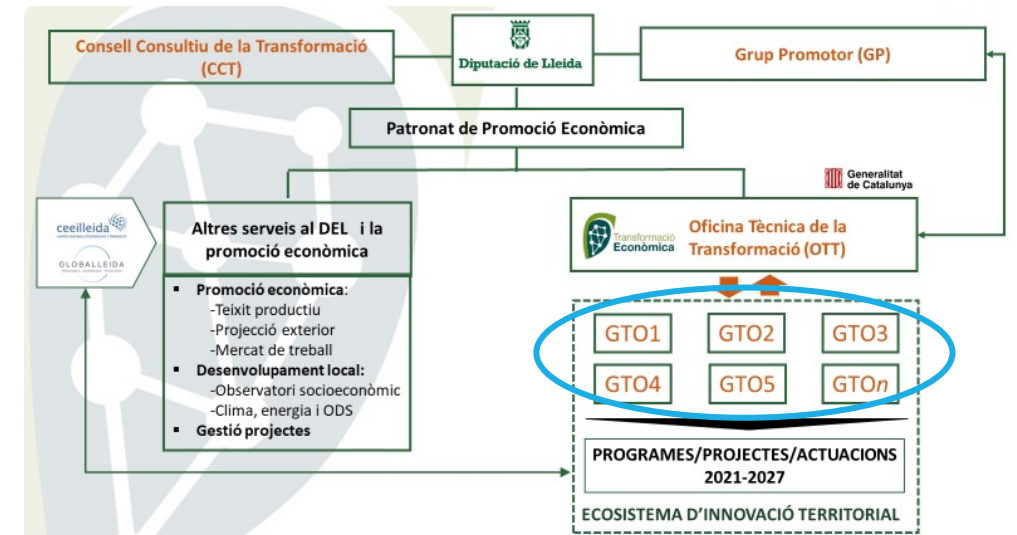
L'Oficina està constituïda actualment per la Diputació de Lleida, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda. Els seu funcionament està regulat per un conveni marc que defineix la vinculació i implicació de cadascun dels ens. No es descarta incrementar la participació d'altres entitats. La Diputació de Lleida és l'entitat que allotja, en primera instància, l'oficina tècnica, amb la idea que si la iniciativa és consolidada, es pugui buscar un espai propi.

Funcions

- Guiar i coordinar els esforços i les actuacions dels actors que participen en l'agenda
- Donar suport a les actuacions emmarcades en l'agenda
- Definir i gestionar un sistema de monitoratge focalitzat en l'aprenentatge i que promogui l'adaptació
- Treballar per reforçar el compromís i la responsabilitat dels actors en relació amb la visió i els objectius compartits
- Influir en les agendes polítiques
- Captar recursos
- Comunicar
- Facilitar l'adopció de les solucions desenvolupades

Grups de treball per oportunitats

Els treballs de l'agenda s'organitzen en grups de treball al voltant de temàtiques i oportunitats. Els àmbits de treball poden variar en el temps, a proposta dels actors que participen en l'agenda.

Els grups de treball són aprovats pel Grup Promotor i articulats amb el suport de l'Oficina Tècnica de la Transformació, que també serà la entitat que coordinarà els diferents grups.

La voluntat és que cadascun dels grups de treball disposi d'un equip de dinamització i coordinació que estigui compost per com a mínim tres persones: un tècnic de l'àmbit local (d'un ajuntament, consell comarcal o Diputació), un tècnic de l'oficina tècnica i un tècnic de la Generalitat, del Departament que tingui competències en l'àmbit del grup de treball.

Exemple: Grup de treball per a la digitalització del sector agroalimentari i forestal

FASES I CRONOGRAMA

1. Entendre el repte i preparar la base per a l'acció col·lectiva

2. Codissenyar i provar solucions innovadores

3. Assolir impacte sistèmic: avançar cap a la visió compartida

1.1 Definir i consensuar una **visió de futur compartida**

1.2 Concretar les **prioritats inicials** de l'agenda (**OPORTUNITATS**)

1.3 **Definir i articular** un primer model de **governança**(CCT+CET+OTT GTO)

1.4. Assentar les bases de l'**ecosistema d'innovació** (PECT's, Plataforma de reptes, projectes en curs)

2.1 Codissenyar noves **solucions (PORTFOLI DE PROJECTES)** per als problemes identificats i provar-les

2.2 **Validar i consolidar** model de **governança** i sistema de **monitoratge (INDICADORS)**

2.3 **Validar i ampliar** l'ecosistema segons les prioritats (**CEI's → Hubs**)

3.1 **Reproduir i escalar** les solucions provades

- Implicar actors rellevants i reforçar el seu compromís amb la visió de futur compartida.
- Desenvolupar el model de governança i eines de suport per a l'acció col·lectiva, per al monitoratge i per a l'aprenentatge estratègic

Fase 1 (2020-2022)

Fase 2 (2023-2027)

PROJECTES I INICIATIVES PER POSAR EN MARXA LA TRANSFORMACIÓ	MATÈRIA ORGÀNICA	CADENES ALIMENTÀRIES	SERVEIS ECOSISTÈMICS	VALORITZACIÓ BOSC	EF-ENERG. I RENOVABLES	DIGITALITZACIÓ	OCUPACIÓ VERDA	PRESSUPOST (IVA INCLÒS)	A CÀRREC DE LA DIPUTACIÓ	PERÍODE D'EXECUCIÓ	FONS	CONVOCATÒRIA
Forest4Local (DdLL, CC, Ajuntaments)				●	●			3.900.000 €	2.925.000 €	2018-2022	FEDER 2014-2020	Eixos 4-6
IMBIOFUST (UdL)	●			●				800.000 €	100.000 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
INNOVATRUF (UdL)		●		●				300.000 €	102.000 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
PLANIFICACIÓ I MOBILITZACIÓ FUSTA PIRINEU (CTFC)				●				500.000 €	361.000 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
VALORITZACIÓ FUSTA PIRINEU (CTFC)	●			●				600.000 €	174.000 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
Laboratori de vigilància i divulgació tecnològica (PCiTAL)	●	●	●	●	●	●		175.000 €	0 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
Agroliving Lab - Paeria		●				●		1.900.000 €	400.000 €	2018-2022	FEDER 2014-2020	PECT
Innovació regadiu nous cultius S&G (IRTA)		●				●		800.000 €	200.000 €	2018-2022	FEDER 2014-2020	PECT
Innovació tecnològica producció oli (IRTA)		●				●		300.000 €	75.000 €	2018-2022	FEDER 2014-2020	PECT
Planta pilot tecnologies aliments innovadors amb interès gastronòmic (UdL)		●				●		400.000 €	0 €	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
Observatori Recursos Endògens (Patronat)	●	●	●	●	●			829.456 €	829.456 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Demanda Agrobiofood: nous models productius (FCAC)-PECT AGROBIOFOOD		●						562.394 €	112.479 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Espai TEST-BIOKM0 (Ajuntaemnt Alcarràs)- PECT GREEN&CIRCULAR	●							390.837 €	78.167 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
FLY PROTEIN: pilot producció font de proteïnes a partir d'insectes (IRTA)-PECT GRFFN&CIRCULAR	●							228.169 €	45.634 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Lab-CT&biomarket (CTFC)-PECT BIOMARKETS	●			●				881.000 €	176.200 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Espai LIES: infraestructura singular d'I+D+i en sistemes energètics i sostenibilitat (Idi) -PECT GRFFN&CIRCULAR					●			712.327 €	178.082 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Plant Health Innovation Hub (IRTA)-PECT AGROBIOFOOD		●	●					954.035 €	190.807 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
ECOFOOD Hub lab (Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell) PECT AGROBIOFOOD		●						681.938 €	136.388 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
ENERGY-HUB LAB (Ajuntament de Balaguer)- PECT GREEN&CIRCULAR)					●			437.507 €	200.000 €	2018-2022	FEDER 2014-2020	PECT
Espais TEST Agraris (ARCA)-PECT AGROBIOFOOD		●						303.846 €	60.769 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Laboratori 5G - INICIATIVA LLEIDA ON (Cambra de Comerç)						●		515.000 €	85.000 €	2020-2022**	GENERALITAT	PECT
REGADIU ECOSISTÈMIC: pilot serveis ecosistemes modernització regadiu Canals d'Urgell (CGRCU) PECT AGROBIOFOOD			●					869.907 €	173.981 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Definició de models de negoci i benchmarking bioeconomia (Biolab Baix Segre)	●							51.295 €	0 €	2020-2021	FSE 2014-2020	SOC
Protocol i ajuts a la Certificació Energètica Edificis (Patronat)					●			40.000 €	40.000 €	2020-2021	DIPUTACIO	
OFICINA TÈCNICA DE LA TRANSFORMACIÓ (Diputació+GENCAT)	●	●	●	●	●	●	●	543.000 €	543.000 €	2020-2023	GENERALITAT	PECT
Plataforma de reptes de la transformació (Patronat)	●	●	●	●	●	●	●	50.000	50.000	2020-2022	DIPUTACIO	
Definició model de governança transformació (Patronat)	●	●	●	●	●	●	●	19.000 €	19.000 €	2020-2021	FSE 2014-2020	SOC projectes estratègics
Digital Innovation Hub Agroforestal Catalunya (GT Digitalització)		●		●								
SUBTOTAL PROJECTES REORIENTATS A LA TRANSFORMACIÓ (anterior a 2019)								10.112.507 €				
SUBTOTAL PROJECTES ORIENTATS A LA TRANSFORMACIÓ (a partir de 2019)								8.069.711 €				
TOTAL RECURSOS VINCLATS A LA TRANSFORMACIÓ								17.744.711 €	7.255.963 €	41%		

PRESSUPOST FASE 1

Diputació de Lleida

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

